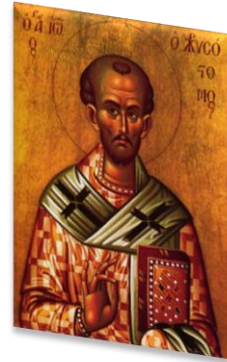

12^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Τα φαινόμενα απατούν

Ἰωάννης Χρυσόστομος, Περί Λαζάρου,

PG 48.1030-1031 (διασκευή)

Ο Ἰωάννης ο Χρυσόστομος (βλ. Ενότητα 5), δεινός εκκλησιαστικός ρήτορας, έδωσε με τον βίο του ένα χειροπιαστό παράδειγμα αφοσίωσης στον συνάνθρωπο και έμπρακτης εφαρμογής των κηρυγμάτων του Χριστού. Στους πολυάριθμους και μακροσκελείς λόγους του στηλιτεύει την υποκρισία που κυριαρχούσε στην εποχή του και τονίζει την ανάγκη να απομακρυνθούν οι πιστοί από τα εφήμερα «αγαθά» και να θεμελιώσουν τη ζωή τους σε ουσιαστικές αξίες.

Ἔστωσαν δύο ἁμαρτωλοί, ὁ μὲν κολαζόμενος, ὁ δὲ μὴ κολαζόμενος. Μὴ λέγε, μακάριος οὗτος, ὅτι πλουτεῖ, ὀρφανοὺς ἀποδύει, χήρας βιάζεται. Καίτοι οὐ νοσεῖ, ἀλλ' ἀρπάζων εὐδοκιμεῖ, τιμῆς μεγάλης ἀπολαύει καὶ δυναστείας, οὐδὲν τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν ὑπομένει· ἀλλὰ τοῦτον μάλιστα θρῆνει, ὅτι καὶ νοσεῖ, καὶ οὐ θεραπεύεται. Ἐὰν ἴδῃς τινὰ ὑδέρῳ κατεχόμενον, καὶ μὴ τρέχοντα πρὸς τὸν ἰατρόν, ἀλλὰ τράπεζαν ἔχοντα Συβαριτικὴν, μεθύοντα καὶ ἐπιτείνοντα τὴν νόσον, μακαρίζεις τοῦτον, ἢ ταλανίζεις; Ἐὰν δὲ ἕτερον ἴδῃς ὑδέρῳ κατεχόμενον, ἰατρικῶν ἀπολαύοντα χειρῶν, λιμῶ ἑαυτὸν ἐκδιδόντα, φαρμάκοις προσκαρτεροῦντα πικροῖς, οὐχὶ τοῦτον πολὺ μᾶλλον ἐκείνου μακαρίζεις; Ὡμολόγηται· ὁ μὲν γὰρ νοσεῖ, καὶ οὐ θεραπεύεται· ὁ δὲ νοσεῖ, καὶ ἀπολαύει ἰατρείας. Ἐπίπνονος μὲν ἡ ἰατρεία, ἀλλ' ὠφέλιμον αὐτῆς τὸ τέλος. Οὕτως ἐστὶ καὶ ἐν τῷ παρόντι βίῳ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἔστωσαν δύο ἁμαρτωλοί,
Ὡς υποθέσουμε ὅτι υπάρχουν δύο ἁμαρτωλοί,

ὁ μὲν κολαζόμενος, ὁ δὲ μὴ κολαζόμενος.
Ὁ μὲν ἕνας πού τιμωρεῖται καὶ ὁ ἄλλος πού δὲν τιμωρεῖται.

Μὴ λέγε, μακάριος οὗτος, ὅτι πλουτεῖ,
Μὴ λες, εὐτυχισμένος αὐτός, ἐπειδὴ ἔχει πλοῦτο,

ἀποδύει ὀρφανοὺς, βιάζεται χήρας.
γδύνει τὰ ὀρφανὰ, χρησιμοποιοῖ βία στὶς χήρες

Καίτοι οὐ νοσεῖ, ἀλλ' εὐδοκιμεῖ ἀρπάζων,
Καὶ πράγματι, δὲν εἶναι ἀρρωστος, ἀλλὰ προκόβει ἀρπάζοντας,

ἀπολαύει μεγάλης τιμῆς καὶ δυναστείας,
ἀπολαμβάνει μεγάλες τιμὴ καὶ ἐξουσία,

ὑπομένει οὐδὲν τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν·
δὲν υποφέρει ἀπὸ καμία ἀπὸ τὶς ἀνθρώπινες δυστυχίες.

ἀλλὰ τοῦτον μάλιστα θρῆνει,
ἀλλὰ αὐτόν πάρα πολὺ νὰ τον θρηνεῖς,

ὅτι καὶ νοσεῖ, καὶ οὐ θεραπεύεται.
ἐπειδὴ καὶ εἶναι ἀρρωστος καὶ δὲν θεραπεύεται.

Ἐὰν ἴδῃς τινὰ κατεχόμενον ὑδέρῳ,
Ἄν δεῖς κάποιον νὰ πάσχει ἀπὸ ὑδρωπικία

καὶ μὴ τρέχοντα πρὸς τὸν ἰατρόν,
καὶ νὰ μὴν τρέχει πρὸς τὸ γιατρό,

ἀλλὰ ἔχοντα τράπεζαν Συβαριτικὴν,
ἀλλὰ νὰ ἔχει τραπέζι βαρυφορτωμένο με ἐδέσματα,

μεθύοντα καὶ ἐπιτείνοντα τὴν νόσον,
νὰ μεθάει καὶ νὰ ἐπιδεινώνει τὴν ἀρρώστια,

μακαρίζεις τοῦτον, ἢ ταλανίζεις;
θεωρεῖς εὐτυχισμένο αὐτόν ἢ θεωρεῖς δυστυχισμένο;

Ἐὰν δὲ ἴδῃς ἕτερον κατεχόμενον ὑδέρῳ,
Ἄν ὅμως δεῖς ἕναν ἄλλον πού πάσχει ἀπὸ ὑδρωπικία,

ἀπολαύοντα ἰατρικῶν χειρῶν, ἐκδιδόντα ἑαυτὸν λιμῶ,
νὰ ἀπολαμβάνει ἰατρικῆς φροντίδας, νὰ παραδίδει τὸν ἑαυτό του στὴν πείνα,

προσκαρτεροῦντα πικροῖς φαρμάκοις,
νὰ παίρνει με υπομονὴ πικρὰ φάρμακα,

οὐχὶ μακαρίζεις τοῦτον πολὺ μᾶλλον ἐκείνου;
δεν θεωρεῖς ευτυχισμένο αὐτόν πολὺ περισσότερο ἀπὸ ἐκείνον;

Ὡμολόγηται· ὁ μὲν γὰρ νοσεῖ, καὶ οὐ θεραπεύεται·
Εἶναι κοινὰ ἀποδεκτό· γιατί ο ἕνας εἶναι ἀρρωστος και δε θεραπεύεται·

ὁ δὲ νοσεῖ, καὶ ἀπολαύει ἰατρείας.
ο ἄλλος, ὅμως, εἶναι ἀρρωστος και απολαμβάνει τη θεραπεία.

Ἡ ἰατρεία μὲν ἐπίπνοος, ἀλλ' τὸ τέλος αὐτῆς ὠφέλιμον.
Ἡ θεραπεία κουραστική, ἀλλὰ ο σκοπός της ωφέλιμος.

Οὕτως ἐστὶ καὶ ἐν τῷ παρόντι βίω.
Ἔτσι εἶναι και στην παρούσα ζωή.

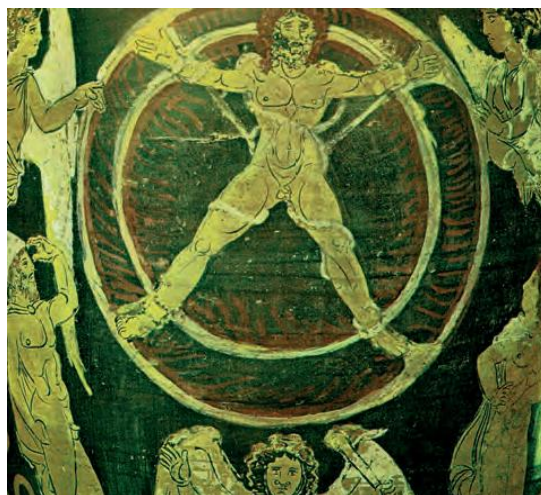
Ερμηνευτικά σχόλια

τράπεζαν ἔχων Συβαριτικήν: Ἡ Σύβαρις ἦταν πόλη της Κάτω Ἰταλίας χτισμένη πάνω στον ομώνυμο ποταμό. Οἱ κάτοικοί της ἦταν γνωστοί για τον πλοῦτο και τη ροπή τους στην πολυτέλεια, τη φιληδονία και την αλαζονεία. Για τον λόγο αὐτό το επίθετο «συβαριτικός» ἔφτασε να προσδιορίζει μεταφορικά καθετὶ το υπερβολικό και ηδονικό.

arxaia-latinika.gr

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Ποιον εκφραστικό τρόπο χρησιμοποιεῖ ο Ἰωάννης ο Χρυσόστομος, για να εξηγήσει στους πιστούς γιατί δεν πρέπει να θαυμάζουν ὅσους ζουν μέσα στην αμαρτία;
2. Ποια στάση ζωῆς προβάλλει ἔμμεσα, με το ἀπόσπασμα που μελετήσατε, ο Ἰωάννης ο Χρυσόστομος;

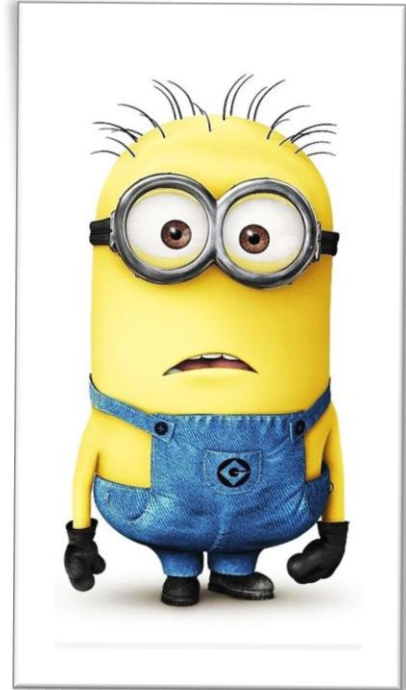
Γ. Γ.1.

Προστακτική ενεστώτα του ρ. εἶμι και παρακειμένου των βαρύτων ρημάτων Ε.Φ.

Κλίση προστακτικής ρ. εἶμι:

ἴσθι
ἔστω

ἔστε
ἔστων/ ὄντων /ἔστωσαν

Κλίση προστακτικής παρακειμένου:

ΜΟΝΟΛΕΚΤΙΚΑ	ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΑ
_____	_____
λέλυ-κ-ε	λελυ-κώς, -υῖα, -ός ἴσθι
λελυ-κ-έτω	» » » ἔστω
_____	_____
λελύ-κ-ετε	λελυ-κότες, -υῖαι, -α ἔστε
λελυ-κ-έντων/ λελυ-κ-έτωσαν	» » » ἔστων

Γ.2.

Ανώμαλα επίθετα

Α) πολύς-πολλή-πολύ

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
Ονομ.	ὁ	πολύ- ς	ἡ	πολλή	τό	πολύ
Γεν.	τοῦ	πολλοῦ	τῆς	πολλῆς	τοῦ	πολλοῦ
Δοτ.	τῶ	πολλῶ	τῆ	πολλῆ	τῶ	πολλῶ
Αιτιατ.	τόν	πολύ- ν	τήν	πολλήν	τό	πολύ
Κλητ.	ῶ	πολύ	ῶ	πολλή	ῶ	πολύ
	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
Ονομ.	οἱ	πολλοί	αἱ	πολλαί	τά	πολλά
Γεν.	τῶν	πολλῶν	τῶν	πολλῶν	τῶν	πολλῶν
Δοτ.	τοῖς	πολλοῖς	ταῖς	πολλαῖς	τοῖς	πολλοῖς
Αιτιατ.	τούς	πολλούς	τάς	πολλάς	τά	πολλά
Κλητ.	ῶ	πολλοί	ῶ	πολλαί	ῶ	πολλά

arxaia-latinika.gr

Παρατηρήσεις:

Με **-λ-** γράφονται οι τύποι που έχουν κατάληξη **-υ**.

Με **-λλ-** γράφονται όλοι οι υπόλοιποι τύποι.

B) μέγας-μεγάλη-μέγα

	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
Ονομ.	ὁ	μέγα-ς	ἡ	μεγάλ-η	τό	μέγα
Γεν.	τοῦ	μεγάλου	τῆς	μεγάλ-ης	τοῦ	μεγάλ-ου
Δοτ.	τῷ	μεγάλῳ	τῇ	μεγάλ-ῃ	τῷ	μεγάλ-ῳ
Αιτιατ.	τόν	μέγα-ν	τήν	μεγάλ-ην	τό	μέγα
Κλητ.	ὦ	μέγα	ὦ	μεγάλ-η	ὦ	μέγα
	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
Ονομ.	οἱ	μεγάλ-οι	αἱ	μεγάλ-αι	τά	μεγάλ-α
Γεν.	τῶν	μεγάλ-ων	τῶν	μεγάλ-ων	τῶν	μεγάλ-ων
Δοτ.	τοῖς	μεγάλ-οις	ταῖς	μεγάλ-αῖς	τοῖς	μεγάλ-οις
Αιτιατ.	τούς	μεγάλ-ους	τάς	μεγάλ-ας	τά	μεγάλ-α
Κλητ.	ὦ	μεγάλ-οι	ὦ	μεγάλ-αι	ὦ	μεγάλ-α

arxaia-latinika.gr

Θα είμαι καλό
παιδί!!! Όχι άλλη
θεωρία!!!